

17. KỸ THUẬT SẢN XUẤT GIỐNG CÂY CAO SU VÀ TRỒNG MỚI

17.1. KỸ THUẬT SẢN XUẤT GIỐNG CAO SU:

17.1.1. Thời vụ làm vườn ươm:

Thời vụ thích hợp gieo hạt từ tháng 7 đến tháng 8.

17.1.2. Chuẩn bị đất:

- Đất làm vườn ươm gần nguồn nước tưới, bằng phẳng, thành phần cơ giới nhẹ (ưu tiên chọn đất thịt pha cát). Không chọn đất ngập úng, sỏi côm, đá ong. Vị trí vườn ươm thuận tiện cho việc đi lại chăm sóc và vận chuyển.

- Khai hoang và làm đất xong trước ngày 30/6. Đất khai hoang sạch cây cối, lùm bụi, rà sạch gốc rễ và được cày bừa cho tơi xốp. Nếu đất có pH KCL<4, bón vôi bột 300 - 400kg/ha, vôi được rải đều trên toàn diện tích rồi cày vùi.

17.1.3. Thiết kế vườn ươm:

- Vườn ươm được thiết kế theo yêu cầu chống xói mòn, chống úng vào mùa mưa, thuận tiện cho việc thi công, chăm sóc và quản lý.

- Vườn ươm được chia thành những ô kích thước 20m x 10m, các ô cách nhau bằng đường đi rộng 2m.

- Bố trí cây trồng theo kiểu nanh sấu trên hàng kép (90+30cm) x 20cm, với khoảng cách như sau:

+ Hai hàng đơn cách nhau 30cm.

+ Hai hàng kép cách nhau 90cm.

+ Cây cách cây 20cm.

- Mật độ thiết kế vườn ươm cao su gốc ghép (stum trần) 65.000 cây/ha.

17.1.4. Làm rãnh vườn ươm:

- Đào rãnh sâu 50cm, rộng 50cm.

- Bón lót phân chuồng hoai 20 tấn/ha và phân vi sinh do công ty sản xuất 2 tấn/ha.

- Trộn đều phân với đất, lấp rãnh lại trước khi đặt hạt khoảng 15 ngày.

17.1.5. Chuẩn bị hạt giống:

- Chọn hạt làm gốc ghép: Hạt giống thực hiện mô hình thuộc dòng vô tính RRim 712, RRim 600, RRic 100.

- Số lượng hạt giống cần cho 1 ha vườn ươm tum khoảng 1100 kg.

- Hạt được xử lý bằng cách đặt ngửa hạt, gõ nhẹ để vỏ hạt nứt ra phía lỗ mầm, sau đó ngâm trong nước sạch 24 - 30 giờ, sau khi ngâm được 12 giờ thì thay nước sạch một lần, sau đó vớt ra rã vào lớp cát.

- Rã hạt thúc mầm trong các lớp rã có bề rộng 1m, đường đi giữa các lớp rộng 0,5m. Hạt sau khi xử lý được trải thành một lớp và phủ cát đủ kín hạt, số lượng khoảng 950 - 1000hạt/m².

- Hàng ngày kiểm tra nếu thấy kiến, mối xuất hiện thì xử lý bằng thuốc trị kiến, mối.

17.1.6. Trồng cây ra vườn ươm tum:

- Sau khi rã được 8 - 10 ngày, hạt đã phát triển thành cây con. Chọn những cây có thân mềm và rễ cọc dài khoảng 3 - 10cm đem trồng ra vườn ươm.

- Mỗi điểm chọc một lỗ trồng một cây, rễ cọc hướng thẳng xuống đất. Hạt được phủ một lớp đất mịn dày 1cm rồi ép đất chặt rễ.

17.1.7. Tưới nước:

- Ngay sau khi trồng cây, nếu trời không mưa thì phải tưới cho cây không bị héo. Trời mùa khô, tưới nước ít nhất 2lần/tuần với lượng nước khoảng 10lít/m²/lần.

- Thời gian tưới nước: trước 10 giờ sáng và sau 3 giờ chiều.

17.1.8. Làm cỏ:

Vườn ươm phải được sạch cỏ. Khi làm cỏ tránh gây hại cây con. Làm cỏ đợt cuối trước ghép một tháng.

17.1.9. Bón phân:

- Loại phân, liều lượng và số lần bón theo bảng dưới đây: (theo quy trình của tập đoàn công nghiệp cao su Việt Nam)

Lần bón	Urê		Lân nung chảy		Clorua Kali	
	kg/ha	g/cây	kg/ha	g/cây	kg/ha	g/cây
1	160	2	320	4	80	1
2	240	3	320	4	80	1
3	240	3	320	4	80	1

4	320	4	-	-	160	2
Cộng	960	12	960	12	400	5

- Thời gian bón: Bón lần thứ nhất khi cây đạt hai tầng lá Ổn định, các lần bón sau cách nhau 30 ngày. Lần bón phân cuối cùng trước khi ghép ít nhất một tháng.

- Cách bón: Trộn đều ba loại phân ngay trước khi bón. Lần thứ nhất rải phân giữa hai hàng đơn cách gốc 10cm; từ lần thứ hai trở đi rải phân dọc hai bên hàng kép cách gốc 15cm. Sau khi bón, xới nhẹ để vùi lấp phân, vào mùa khô bón phân kết hợp với tưới nước đẫm.

17.1.10. Phòng trừ bệnh và côn trùng:

Chủ yếu là bệnh phấn trắng và bệnh héo đen đầu lá.

Hai loại bệnh trên có cách phòng trừ giống nhau: Dùng Carbendazin nồng độ 0,2% hoặc Alvil 5 SC, Calihex 0,15% chỉ phun lên tán lá non, chu kỳ phun 7 - 10 ngày/lần.

17.1.11. Ghép cây:

Tiến hành ghép vào cuối tháng 8 đến đầu tháng 9 khi đường kính gốc ghép đo cách mặt đất 10cm đạt trên 10mm và khi cây đạt trên 8 - 10 tháng tuổi có tầng lá trên cùng Ổn định.

17.1.12. Bứng, xử lý và bảo quản tum:

- Mở băng ghép sau khi ghép 20 ngày.

- Sau khi mở băng 15 ngày mới bứng tum đi trồng. Chỉ bứng những cây có đường kính gốc đo cách mặt đất 10cm đạt đường kính từ 16mm trở lên.

- Cắt ngọn tum ở độ cao 5cm cách mí trên của mặt ghép, mặt cắt nghiêng 30° về phía đối diện với mặt ghép. Bôi vaselin trên mặt cắt ngay sau khi cắt.

- Cắt trụ rễ bàng nhưng không được phạm vào rễ cọc. Cắt chừa rễ cọc dài ít nhất 40cm tính từ cổ rễ.

- Bó tum thành từng bó 20 - 25 cây bằng dây mềm, chú ý để mắt ghép quay vào phía trong.

- Sau khi bứng và xử lý tum xong nên được trồng ngay trong ngày.

17.2. KỸ THUẬT TRỒNG MỚI CÂY CAO SU

17.2.1. Chọn đất:

- Chọn đất có tầng dày của đất sâu từ 1m trở lên, phía dưới không có đá tảng hoặc đá ong dày đặc. Độ dốc $\leq 20^{\circ}$ (36 %).

- Đất phải có khả năng thấm và tiêu nước tốt, mực nước ngầm vào thời điểm cao nhất cách mặt đất tối thiểu trên 1 m và không quá 1 tháng.

- Thời vụ khai hoang bắt đầu từ tháng 12 năm trước và xong ngày 31 tháng 6 năm sau.

- Làm đất phải đảm bảo yêu cầu bảo vệ cải tạo đất, chống xói mòn, bặt sạch gốc rễ, lấp hố bom, diệt sạch cỏ tranh, cỏ ống và cây dại khác.

17.2.2. Thiết kế hàng trồng:

- Đất dốc từ 5° trở xuống trồng thẳng hàng theo hướng Bắc - Nam.

- Đất có độ dốc $> 5^{\circ}$ bố trí hàng trồng theo đường đồng mức hoặc hàng phải cắt độ dốc tự nhiên.

- Mật độ trồng: Có nhiều loại mật độ nhưng phù hợp với vùng đất Quảng Bình thường có 2 dạng mật độ chính đó là: 6m x 3 m và 5 m x 3 m tương ứng với lượng cây trên 1 ha là 555 cây và 666 cây.

17.2.3. Đào hố - Bón lót:

- Đào bằng tay: Kích thước hố 70 cm (dài) x 50 cm (rộng) x 60 cm (sâu). Khi đào phải để riêng đất mặt, đất đáy, vùng dốc thì để đất đáy phía dưới dốc.

- Đào hố bằng máy thì kích thước hố 60 cm x 60 cm x 60 cm. đào hố để ải tối thiểu 15 ngày trước khi lấp hố.

- Bón lót 10 - 15 kg phân hữu cơ và 300 g Super lân cho mỗi hố.

- Lấp hố: nếu dùng máy khoan thì phải xiả thành trước khi lấp hố. Lấp đất quanh hố, trộn đều phân hữu cơ, phân lân với lớp đất mặt để lấp đầy hố, lấp cao hơn miệng hố 5 cm, sau đó cắm cọc ngay ở giữa tâm hố trước khi trồng tối thiểu 15 - 20 ngày mới trồng.

17.2.4. Thời vụ trồng:

Bắt đầu từ tháng 9 đến cuối tháng 10 hàng năm (nếu trồng Stum bầu thì cho phép kéo dài đến 15 tháng 11).

17.2.5. Trồng Stum:

- Mỗi hố trồng 1 Stum trần: Dùng cuốc móc đất trong hố tương đương chiều dài của rễ cọc tính từ mí dưới mặt ghép đến vết cắt xéo chóp rễ. Đặt Tum đứng

thẳng, mặt ghép quay theo hướng gió chính, lấp đất từng lớp và ém chặt rễ tum đậm thật chặt, lớp sau cùng lấp một lớp đất bột cao hơn cổ rễ 1-2 cm, cách mí dưới mặt ghép 1 cm.

- Trồng Stum bầu: Dùng cuốc moi đất trong hố sâu tương ứng với kích thước của bầu. Dùng dao bén cắt đáy bầu đồng thời cắt phần rễ cọc nhú ra khỏi bầu. Đặt bầu vào hố cho thẳng đứng, hướng mặt ghép như trồng Stum trần, trồng mí dưới mặt ghép ngang mặt hố. Rạch bầu theo đường thẳng đứng, kéo nhẹ túi bầu đến đâu thì lấp đất ém chặt đến đó không được làm bể bầu.

17.2.6. Trồng dặm:

- Sau trồng 20 ngày phải kiểm tra trồng dặm lại những hố chết hoặc chưa nảy tược ghép, tích cực dặm ngay từ năm đầu.

- Nếu trồng dặm năm thứ 2-3 thì phải dùng bầu có 2-3 tầng lá để trồng nhằm đảm bảo tính đồng đều trên vườn cây.

